дестинацій, цифровізації культурної спадщини, розвитку внутрішнього туризму та інтеграції українського туристичного сектору до європейського цифрового простору.

Таким чином, інноваційні технології стають одним із ключових факторів трансформації сучасного туризму. Основними цифровими трендами є розвиток штучного інтелекту, Big Data, IoT, хмарних технологій, VR/AR, мобільних застосунків, цифрових платформ, безконтактних платежів та автоматизованих сервісів. Їхнє комплексне використання забезпечує можливість персоналізувати туристичні пропозиції, оптимізувати діяльність підприємств, підвищити якість обслуговування, удосконалити управління туристичними потоками та посилити конкурентоспроможність дестинацій. Водночас ефективна цифрова трансформація потребує не фрагментарного впровадження окремих технологій, а побудови інтегрованої цифрової екосистеми на основі якісних даних, цифрових компетентностей та відповідального управління.

Список використаних джерел:

1.Лисюк, Т., Ройко, Л., Білецький, Ю. (2023). Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. Економіка та суспільство, (52). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-36.

2.Марусей Т.В. Інноваційні технології як інструмент розвитку ринку туристичних послуг. Інвестиції: практика та досвід № 12/2025. - С.117-122.

Оксана ЗАЯЧУК
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та менеджменту туризму

Яна КРИВОКОНЬ
здобувачка магістерської освітньої програми
«Міжнародний туризм та туроперейтинг»

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

СУЧАСНИЙ СТАН ВИНОРОБСТВА ТА ВИННОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ПОДІЛЛЯ

Сучасне українське виноробство перебуває на етапі структурної трансформації, що проявляється у відновленні локального виноградарства, розвитку малих сімейних виноробень, поширенні крафтового виробництва та формуванні нових винних туристичних дестинацій. Особливого значення у цьому процесі набуває Поділля – територія, яка охоплює, зокрема, частини Тернопільської, Хмельницької та Вінницької областей і має сприятливе поєднання

природних, історико-культурних та туристичних ресурсів. Сучасні дослідження характеризують Поділля як перспективний регіон відродження локального виноробства, насамперед на основі малих і сімейних виробників.

Поділля історично пов'язане з виноградарством і виноробством, особливо в районах, прилеглих до Дністра. Історично важливими осередками виноробства були, зокрема, Заліщики, Бакота, території поблизу Кам'янця-Подільського та Могилева-Подільського.

Однією з ключових характеристик сучасного етапу є перехід від орієнтації на масове виробництво до розвитку малих сімейних та крафтових виноробень. Для них характерними є невеликі площі виноградників, ручна праця, використання локальної сировини, експериментування із сортами та технологіями, а також формування прямого зв'язку між вином, місцевістю та виробником. Дослідження сучасного крафтового виноробства Поділля показують, що цей сегмент формується як окремий напрям малого аграрного підприємництва з потенціалом створення доданої вартості та розвитку сільських територій.

Хмельницька область є одним із найбільш помітних центрів сучасного відродження виноробства Поділля. Особливий потенціал мають території басейну Дністра та Бакоти, де формуються малі виноробні господарства. Серед сучасних представників регіону – родинна виноробня Зелениці, Bohdan's Winery, Kalyus Winery, Old Town Winery, Bakota Bay, Koblia Vino, виноградна садиба Онищуків. Всі вищеперераховані винарні – приклад крафтового виноробства Поділля. Показовим прикладом є виноробня Зелениці, розташована в с. Боришківці Кам'янець-Подільського району. Виробник поєднує власне виноградарство та виноробство і пропонує дегустації та екскурсії за попереднім записом. Серед актуального асортименту представлені, зокрема, вина з сортів Йоханітер, Рислінг та Гурзуфський рожевий, що демонструє орієнтацію регіональних виробників на адаптовані та альтернативні сорти.

Тернопільська область характеризується меншою масштабністю виноградарства порівняно з традиційними південними виноробними регіонами України, однак має значний потенціал розвитку локального виробництва. Особливо важливими є прилеглі до Дністра та Збруча території. Показовим сучасним виробником є родинна виноробня Father's Wine (Татове вино), яка відроджує виноградарські традиції Тернопільщини. Виноградарство Тернопільської області залишається невеликим за масштабами, вирізняється у порівнянні з іншими областями регіону незначними площами та обсягами вирощування

винограду. Це дозволяє характеризувати сучасний виноробний сектор Тернопільщини передусім як локальний та спеціалізований, але ще не масовий.

Вінницька область має особливе значення для перспективного розвитку виноградарства Поділля. Південні райони Вінницької області (передусім території сучасних Могилів-Подільської та Ямпільської громад) мають сприятливі передумови для розвитку виноградарства. Серед основних чинників – підвищення температур та зміна режиму опадів, які поступово створюють сприятливіші умови для культури винограду. Найбільш відомими виноробнями Вінничини наразі є Винний дім Гігінеішвілі та GIGI Winery.

Важливим фактором розвитку винної культури Вінниччини стало формування професійного середовища виноробів та проведення спеціалізованих заходів. Зокрема, у 2023 році у Вінниці відбулися Vinnytsia Wine Days, де були представлені винокурні Поділля, зокрема «Винний дім Гігінеішвілі», Bohdan's Winery, Father's Wine, «Родинна виноробня Зелениці» та інші виробники. Організатори позиціонували захід як інструмент популяризації українського вина та просування Поділля як перспективного регіону виноробства й еногастрономічного туризму.

Порівняння Тернопільської, Хмельницької та Вінницької областей дозволяє виділити три взаємопов'язані особливості сучасного виноробства Поділля.

По-перше, регіон характеризується фрагментарністю виробничої бази та переважанням малих виробників. На відміну від Одеської, Миколаївської чи Закарпатської областей, Поділля не має значної концентрації великих промислових виноробних підприємств.

По-друге, відбувається територіальна адаптація виноградарства до кліматичних змін. Потепління та зміна водного режиму поступово розширюють можливості вирощування технічних сортів винограду в регіонах, які раніше вважалися периферійними для українського виноробства. Така тенденція особливо актуальна для Вінницької області.

По-третє, сучасні виноробні дедалі частіше інтегрують виробництво із винним туризмом, гастрономією та локальною ідентичністю. Дегустації, екскурсії, відвідування виноградників і безпосередній контакт із виноробом стають складовими не лише маркетингової, а й туристичної моделі підприємства. Приклад виноробні Зелениці демонструє безпосереднє поєднання виробництва з дегустаційно-екскурсійною діяльністю.

Важливим чинником розвитку галузі є також нормативне

спрощення діяльності малих виробників. Зміни законодавства щодо малих виноробних виробництв створили передумови для легалізації та розвитку невеликих господарств, орієнтованих на локальну сировину та обмежені обсяги виробництва.

Порівняльний аналіз Тернопільської, Хмельницької та Вінницької областей свідчить про неоднорідність сучасного розвитку виноробства Поділля. Відмінності проявляються не лише у масштабах виробництва, а й у ступені концентрації малих виноробень, розвитку винного туризму, використанні природно-ресурсного потенціалу та рівні сформованості регіональної винної ідентичності та винного туризму.

Конкурентною перевагою Поділля може стати не масштаб виробництва, а формування територіально ідентифікованого винного продукту, який поєднуватиме місцевий теруар, авторське виноробство, гастрономію, культурну спадщину та винний туризм.

Список використаних джерел:

1. Антошкова Н.А. Перспективи розвитку крафтового виноробства Поділля. Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 30 жовтня 2025 р.). Умань: Уманський НУС, 2025. С. 189-191.

2. АНТОШКОВА Н. Перспективи впровадження крафтових локальних вин у карту напоїв ресторану. *Development Service Industry Management*, 2025. № 4. С. 301-308. https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(43)

3. Державна служба статистики України. Статистичні матеріали щодо виробництва та урожайності винограду у 2025 році. Київ : Держстат, 2025.

Владислав МЕЛЬНИЧУК
здобувач магістерської освітньої програми
«Міжнародний туризм та крос-культурні комунікації»
Науковий керівник –
кандидат географічних наук, доцент,
завідувач кафедри географії України і туризму
Інна ПОПЛАВСЬКА
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПОДОРОЖ ЧЕРЕЗ МОВУ: МОВНІ ТУРИ У ПРОСТОРІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Сучасний туризм дедалі частіше поєднує рекреаційну, пізнавальну та освітню функції. Одним із проявів такої трансформації є розвиток мовного туризму, за якого вивчення або вдосконалення іноземної мови стає важливою мотивацією подорожі. Мовний тур дає туристу можливість не лише відвідувати нову країну, а й безпосередньо